

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет інженерно-технологічний

КАФЕДРА БУДІВНИЦТВА ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ТВОРЕННЯ МАШИН
(міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна)

Розробник:

Олексій Горик – доктор технічних наук, професор

Полтава
2023 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	ТВОРЕННЯ МАШИН
Назва структурного підрозділу	Кафедра будівництва та професійної освіти
Контактні дані розробників, які залучені до виконання	<i>Викладач: Олексій Горик, д.т.н., професор</i> <i>Контакти: ауд. 324, навчальний корпус №3</i> <i>E-mail: oleksii.goruk@pdaa.edu.ua</i> Сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/goryk-oleksiy-volodymyrovych
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень; Другий (магістерський) рівень (галузь знань 211 Ветеринарна медицина)
Спеціальність	Для всіх спеціальностей
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Знання основ сучасних машини та обладнання машинобудівного виробництва, теорії механізмів і машин та положення наукових досліджень.

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: спрямування на розвиток творчого мислення та професійної компетентності фахівців другого рівня освіти для втілення науково-технічних ідей в реальні конструкції машин, впровадження нових технічних рішень у виробництво, здатності розв'язання технічних задач в процесі творення машин і технічних систем, володіння методами моделювання виробничих процесів, конструкцій машин і обладнання з метою забезпечення їх ефективності й конкурентоздатності.

Основні завдання навчальної дисципліни: набуття теоретичних аспектів, необхідних для вирішення технічних проблем в галузі машинобудування, розроблення нових і удосконалення існуючих наукових підходів до обґрунтування працездатності й ефективності машинобудівної техніки з використанням новітніх тенденцій її розвитку; надбання знань про основні теорії і методи наукового аналізу процесів машинобудування, розрахунку окремих конструктивних частин та окремих вузлів машин; створення власних ідей та прийняття відповідних обґрунтованих рішень з використанням наявної теоретичної бази та сучасних інформаційних технологій, представлення результатів власного дослідження в літературних джерелах, планування механізмів управління інноваційним розвитком економічних систем, забезпечення результативності формування та використання інноваційного потенціалу суб'єкта господарювання.

Компетентности:

Загальні:

- здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності;

- уміння спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Результати навчання:

РН 3. Виявляти навички самостійної і командної роботи, гнучкого, креативного та критичного мислення, відкритості до нових знань у дослідницькій діяльності та професійному спілкуванні.

РН 7. Демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань.

РН 14. Планувати механізми управління інноваційним розвитком економічних систем, забезпечувати результативність формування та використання інноваційного потенціалу суб'єкта господарювання.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма (усі спеціальності)			
	усього	у тому числі		
л		пр	с.р.	
Тема 1. Історичні аспекти	11	2	0	8
Тема 2 Технічні системи	12	2	2	8
Тема 3. Інженерна творчість	12	2	2	8
Тема 4. Концепція творення нової техніки	11	2	2	8
Тема 5. Інтелектуальна власність	11	2	2	8
Тема 6. Проектно-конструкторська діяльність	12	2	2	6
Тема 7. Привод, механізми передавання та перетворення руху	11	2	2	6
Тема 8. Постановка на виробництво та управління технічним станом машин	10	2	2	8
(у т. ч. індивідуальні завдання)	-	-	-	-
Усього годин	90	16	14	60

Форми контролю результатів навчання

Результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	
РН3	11	12	11	34
РН7	11	12	11	34
РН14	10	12	10	32
Разом	32	36	32	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Опитування	Практичні заняття	Результати самопідготовки	
Тема 1. Історичні аспекти машинобудування	4	1	4	9
Тема 2. Технічні системи	4	5	4	13
Тема 3. Інженерна творчість	4	5	4	13
Тема 4. Концепція творення нової техніки	4	5	4	13
Тема 5. Інтелектуальна власність	4	5	4	13
Тема 6. Проектно-конструкторська діяльність	4	5	4	13
Тема 7. Привод, механізми передавання та перетворення руху	4	5	4	13
Тема 8. Постановка на виробництво та управління технічним станом машин	4	5	4	13
Разом	32	36	32	100

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного та підсумкового контролю успішності.

Опитування:

- (0-25)% від кількості балів – розуміння засад технологічних, фундаментальних та інженерних наук;
- (25-50)% від кількості балів – плюс здатність вибрати й поставити актуальну технічну задачу, неповне володіння теоретичною базою в розрізі курсу;
- (50-75)% від кількості балів – плюс достатнє володіння теоретичною базою, здатність застосовувати отримані знання для виконання поставлених технічних задач;
- (75-100)% від кількості балів – плюс нестандартні підходи до отримання нових або удосконалення відомих технічних систем.

Виконання вправ на практичних заняттях:

- (0-25)% від кількості балів – не повні і не досить обґрунтовані підходи до рішення практичних задач;
- (25-50)% від кількості балів – плюс отримання неповних результатів розрахунку;
- (50-75)% від кількості балів – плюс повні пропозиції по технологічності і робото здатності вибраних технічних систем;
- (75-100)% від кількості балів – плюс пропозиції по удосконаленню існуючої чи творенню нової техніки.

Виконання завдань самостійної роботи, у тому числі контрольної роботи:

- (0-25)% від кількості балів – обґрунтування технічної системи та її роботи;
- (25-50)% від кількості балів – плюс володіння аспектами творення машин;
- (50-75)% від кількості балів – плюс розуміння можливих напрямів удосконалення технічних систем;
- (75-100)% від кількості балів – плюс пропозиція ефективного технічного рішення та його обґрунтування.

Розв'язування тестів:

- (0-25)% від кількості балів – до 25% відповідей;
- (25-50)% від кількості балів – до 50% відповідей;
- (50-75)% від кількості балів – до 75% відповідей;
- (75-100)% від кількості балів – до 100% відповідей.

Трудомісткість:

- Загальна кількість годин – 90.
- Кількість кредитів – 3.
- Форма семестрового контролю – залік;

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений навчальним планом термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. Списування під час контрольних робіт заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації окремих тем, відеоролики про стан розвитку машинобудування в Україні на прикладі ПАТ «АвтоКрАЗ».

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Бучинський М.Я., Горик О.В., Чернявський А.М., Яхін С.В. Основи творення машин : підручник : Харків : Вид-во «НТМТ», 2017. 448с.

2. Кузнецов Ю.М., Луців І.В., Дубиняк С.А. Теорія технічних систем. Під заг. Ред.проф. Ю.М.Кузнецова – К.: - Тернопіль, 1997. – 310 с.
3. Горик А.В., Толстопятов Р.В., Ландар А.А. Основи механіки елементів інженерних конструкцій : навч. посібник. Полтава : РВВ ПДАА, 2008. 208с.
4. Клименко С.М., Дуброва О.С. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків: Навч. Посібник./ С.М. Клименко, О.С. Дуброва / - К.: КНЕУ, 2005. – 252с.
5. Горик О.В., Черняк Р.Є., Чернявський А.М., Брикун О.М. Дробоструминне очищення. Теорія і практика: монографія) Полтава: ПП «Астроя», 2021. – 326с.
6. Кобець А.С. Дем'яненко А.Г. та ін. Землеробська механіка. Том 2. Теоретичні основи сільськогосподарської механіки: підручник. Дніпро: «Свідлер А.Л.», 2022.– 712с.

Допоміжні

1. Попов СВ. та інші. Технологія механізмів технологічних машин: підручник : Харків, 2017. 267с.
2. Рудь Ю.С. Основи конструювання машин: Підручник для студентів інженерно-технічних спеціальностей вищих навчальних закладів. – Кривий Ріг: Видавництво «Мінерал», 2015.- 462 с.
3. Стоцько З. А. Моделювання технологічних систем. Навчальний посібник. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. – 188 с.

Інформаційні ресурси мережі інтернет

1. Електронний каталог і бібліотека ПДАУ <http://lib.pdaa.edu.ua>
2. Електронний репозитарій ПДАУ: <http://dspace.pdaa.edu.ua>
3. [http:// www.nbu.gov.ua](http://www.nbu.gov.ua) – сайт національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського
4. Курс: Основи творення машин // ДО освіта ПДАУ: URL: <https://moodle.pdaa.edu.ua/course/view.php?id=6329>